

"Uw Koninkrijk kome" Mattheüs 6.5-15

Rev Dr Jos M. Strengholt

Arnhem-Nijmegen 2018

Vorige week hadden enkele politici in het Nederlandse parlement een woordenwisseling met elkaar. Een van hen riep tegen de ander: 'Als u de waarden van dit land niet kunt aanvaarden, ga dan weg!' U begrijpt natuurlijk dat, gezien de tijd waarin wij leven, deze uitroep tegen een moslim was gericht.

Maar hoe zit het met ons, christenen?

Als christenen kunnen wij de waarden van de landen waarin wij leven nooit volledig aanvaarden. Wij hebben een andere Koning, wij behoren tot een ander Koninkrijk. Daarom is het een illusie te denken dat wij als kerk en als christenen ooit volledig door onze seculiere samenlevingen zullen worden aanvaard.

Jezus leerde ons bidden: 'Uw Koninkrijk kome.' Onze Vader in de hemel, wij bidden dat Uw Koninkrijk kome.

Het Onze Vader is bedoeld om letterlijk gebeden te worden, maar niet gedachteloos. Het is geen mantra die wij steeds opnieuw opzeggen om er kracht aan te ontleen.

Ik bedoel hiermee dat wij precies de woorden bidden die Jezus ons heeft geleerd, maar dat wij dit met ons hart en met ons verstand behoren te doen. Wat bedoelde Jezus dus toen Hij ons leerde bidden: 'Uw Koninkrijk kome'? Als wij weten wat Hij daarmee bedoelde, kunnen wij dit gebed ook met heel ons hart bidden.

Eerst wil ik aandacht besteden aan het woord 'Uw', vervolgens aan de betekenis van dit 'Koninkrijk' en ten slotte aan wat het betekent dat wij vragen of het 'kome'. Drie woorden, drie punten. Voor een prediker wel erg gemakkelijk.

1. UW Koninkrijk

Allereerst verlangen wij naar het Koninkrijk dat aan God toebehoort. Wij bidden dat Uw Koninkrijk kome. Dat is het Koninkrijk van onze Vader, Die in de hemel is.

Deze nadruk is belangrijk, want er is ook een ander koninkrijk, het koninkrijk van deze wereld. Het koninkrijk waarin mensen hun eigen naam groot willen maken, hun eigen koninkrijk willen bouwen en hun eigen wil willen doen. Waarin zelfopofferende liefde, de liefde van God, wordt veracht en liefde voor jezelf wordt geprezen. Doe gewoon wat goed is voor jezelf, dat is het thema van de toespraken in dat koninkrijk.

Dit is het koninkrijk waarin afgoderij de norm is. Vooral de afgoderij van het eigen ik. Van mij. Van mijn eigen groep. Het Koninkrijk waarin ik kan doen wat ik wil en krijg wat ik wil. Dat zijn de waarden van dit koninkrijk. Zorg goed voor jezelf, zolang je anderen maar niet tot last bent.

Maar wij verlangen naar Gods Koninkrijk, niet naar ons eigen koninkrijk en niet naar het koninkrijk van deze wereld.

‘Maar zoek eerst het Koninkrijk van God...’

De satan bood onze Heere Jezus Christus alle koninkrijken van de wereld aan, als Hij maar bereid was niet gericht te zijn op het Koninkrijk van Zijn Vader, maar de machten van dit wereldrijk te aanbidden.

De keuze voor Jezus was die tussen enerzijds bereid zijn mee te doen aan het machtsspel van deze wereld en het kwaad te aanvaarden, en anderzijds Zijn Vader te gehoorzamen en het kwaad toe te staan Hem te kruisigen.

Wij weten uit de geschiedenis van de vroege kerk dat gelovigen in tijden van vervolging vaak werden gevraagd wat reukwerk te branden voor een beeld van de Romeinse keizer, alsof hij goddelijk was.

‘Erken eenvoudigweg de keizer, de staat en het koninkrijk waarin wij leven als het hoogste criterium voor je handelen, en het zal je goed gaan.’ Dat was de boodschap van de Romeinse bestuurders.

Wanneer wij bidden: ‘Uw Koninkrijk kome’, spreken wij daarmee onze keuze uit voor het Koninkrijk van God boven alle andere koninkrijken. ‘Uw Koninkrijk verlangen wij, en geen ander!’

Nederland, Engeland en de Verenigde Staten zijn niet het Koninkrijk van God. Ook als wij onze samenlevingen en landen liefhebben, moeten wij altijd enige innerlijke afstand bewaren. Wij offeren onze ziel niet op aan ons land. Dat offeren wij alleen aan God, onze Vader.

Wij bidden dat een ander Koninkrijk komt, het Koninkrijk dat aan God toebehoort. En wanneer wij dit doen zoals Jezus ons leert, wordt het ons telkens weer duidelijk: wij behoren tot een andere wereld, een ander Koninkrijk, en niets en niemand kan onze uiteindelijke trouw opeisen behalve God, onze Koning.

In de vroege kerk was het de bedoeling dat gelovigen het Onze Vader driemaal per dag baden. Dat kunt u lezen in een oud geschrift dat de *Didachè* wordt genoemd. Bid het driemaal per dag; dit sloot aan bij de drie gebedstijden in de Joodse tempel.

Te midden van een samenleving die zich tegen God keert, worden wij er iedere ochtend, iedere middag en iedere avond aan herinnerd: ons leven moet gaan over het Koninkrijk van God en over niets anders. Al het andere is van minder belang. Alleen God komt onze trouw toe.

2. Het KONINKRIJK van God

Maar wat bedoelen wij eigenlijk met het woord ‘Koninkrijk’?

Toen Jezus deze aanwijzingen voor het gebed gaf, leefden de Joden onder de onderdrukkende heerschappij van de Romeinen. Zij waren slechts de meest recente in een lange reeks volken die over Israël hadden geheerst sinds de val van Juda en de Babylonische ballingschap.

De Israëlieten wachtten vol spanning op Gods bevrijding van de Romeinen, zodat hun land, dat zij gelijkstelden aan Gods Koninkrijk, aan hen zou worden teruggegeven. In hun meest gebruikelijke gebed, het Kaddisj, baden zij:

‘Moge God Zijn Koninkrijk vestigen tijdens uw leven en in uw dagen en tijdens het leven van heel het huis van Israël, spoedig en in de nabije toekomst.’

Het was voor de Joden die Jezus hoorden uitleggen hoe zij moesten bidden daarom gemakkelijk om te denken dat ‘Uw Koninkrijk kome’ eenvoudigweg betekende: moge Israël weer sterk worden en onafhankelijk zijn. Zij vergisten zich door het Koninkrijk zo nationaal op te vatten; Gods Koninkrijk is voor alle mensen, voor de hele wereld.

Voor Israël was deze verwachting van het Koninkrijk en van het herstel van Israël altijd verbonden met de komst van de Messias, de Christus. De Joden zagen de komst van het Koninkrijk van oudsher als samenvallend met de komst van die Persoon. ‘Wanneer Hij komt, zal Hij alles goed maken.’

Het gebed om de komst van Gods Koninkrijk betekende voor de Joden dus hetzelfde als het gebed om de komst van de Messias. Daarin hadden zij gelijk. Want het Koninkrijk gaat boven alles over de heerschappij van de Koning.

Daarom kon Jezus, Die de Christus is, spreken over het Koninkrijk alsof het al aanwezig was, nog voordat alles in deze wereld goed was gemaakt. ‘Het Koninkrijk van God’, zei Hij, ‘is in uw midden.’ (Lukas 17.21). Ja, inderdaad, want Jezus was in hun midden.

Het Koninkrijk van God was in hun midden aanwezig omdat Jezus Christus daar was en daar werkzaam was. En Hij is onze Koning der koningen. En wanneer de kerk de

Koning gehoorzaamt, maakt zij deel uit van Zijn Koninkrijk.

Het Koninkrijk van God gaat over Jezus Christus. Hij is de Koning. En als Koning leert Hij ons, als burgers, hoe wij ons in dat Koninkrijk moeten gedragen. Hij gaf ons bijvoorbeeld in de Bergrede de grondwet van het Koninkrijk van God.

Hij liet ook door Zijn eigen leven en daden zien hoe mensen in het Koninkrijk van God behoren te leven. De Koning Zelf is ons belangrijkste voorbeeld.

Door Zijn leven, dood en opstanding heeft Hij voor ons allen de toegang tot dat Koninkrijk wijd geopend.

En Hij liet zien dat macht in het Koninkrijk van God niet gevonden wordt in het gebruik van wapens of geweld. In Zijn Koninkrijk zijn liefde en het dienen van anderen de norm.

Dat Koninkrijk, dat zo anders is dan de wereld waarin wij leven, zal op een dag de hele aarde overweldigen. Wanneer Jezus terugkomt, zullen liefde en gerechtigheid de aarde vervullen, niet alleen Israël, maar de hele aarde.

Hoe kunnen wij dan samenvatten wat wij bedoelen met de term ‘Koninkrijk van God’? Ik denk dat wij kunnen zeggen dat het de geestelijke werkelijkheid is waar Jezus Christus aanwezig is en waar mensen zich aan Zijn heerschappij onderwerpen.

3. Uw Koninkrijk KOME

Wat bedoelen wij dus wanneer wij bidden: ‘Uw Koninkrijk kome’?

Laat mij citeren wat kerkvader Origenes zei toen hij over deze woorden ‘Uw Koninkrijk kome’ preekte:

Wie terecht bidt om de komst van het Koninkrijk van God, bidt dat het Koninkrijk van God in hemzelf gevestigd wordt, vrucht draagt en in hemzelf tot volmaaktheid komt. [...] De Vader is aanwezig in zo iemand en Christus regeert met de Vader in de ziel die tot rijpheid komt. (Origenes, *Over het gebed* 25.1)

Dit is zeker een belangrijk aspect van de komst van het Koninkrijk: dat ieder van ons zijn of haar leven aan God toewijdt. Dat ieder van ons het Koninkrijk van God in zijn of haar leven zoekt.

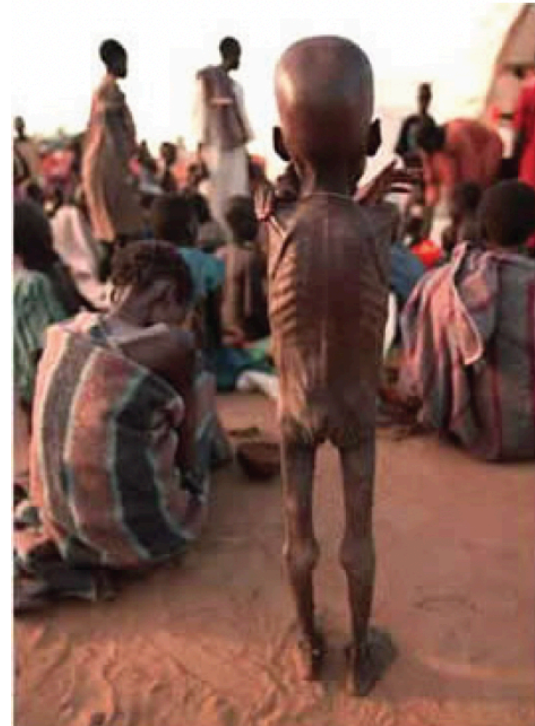
Doe ik dat werkelijk? En u, dient u de Koning?

Wanneer wij spreken over de komst van het Koninkrijk van God, is het van groot belang dat wij er zeker van zijn dat wij ons binnen de grenzen van dat geestelijke Koninkrijk bevinden en dat wij volgens de regels ervan leven. Dat wij allen goede dienaren van de Koning zijn en een goede persoonlijke verhouding tot de Koning hebben.

Maar het gebed van Jezus gaat veel verder dan ons persoonlijk leven. Samen met ons bidt Jezus om de komst van het Koninkrijk van God. Dat betekent dat Hij bidt om iets wat nog niet volledig bij ons is. De werkelijke nadruk ligt, naar mijn overtuiging, op de komst van het Koninkrijk van God in zijn volheid. Jezus bidt met ons om de vernieuwing van onze hele wereld.

Christus leert Zijn volk, Zijn kerk, te bidden om de komst van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, om het einde van dit tijdperk en het begin van een nieuw tijdperk, met andere woorden, om de wederkomst van Jezus. Dat is: wij bidden om de terugkeer van de Koning. Waar de Koning is, daar is het Koninkrijk.

Het Onze Vader wordt fundamenteel verkeerd begrepen wanneer wij daarin niet de vurige verwachting horen van het einde van deze wereld en de komst van de volgende. ‘Maranatha, kom, Heere Jezus!’

Doordat wij vandaag volgelingen van Jezus Christus en kinderen van God zijn, nemen wij nu al deel aan het komende Koninkrijk van God; wij zijn nu al burgers van de wereld die komt. Want wij zijn onderdanen van de Koning.

U bent al een burger van de nieuwe wereld die in Gods gedachten al bestaat en die komt. Samen met Jezus bidden wij dat die werkelijkheid spoedig werkelijkheid mag worden in deze wereld.

Gods Koninkrijk zal komen. Niet omdat wij zulke goede mensen zijn, maar omdat wij met Jezus als onze Voorganger in het gebed bidden dat God komt en onze wereld verandert. En als wij dit gebed samen met Jezus bidden, kunnen wij er zeker van zijn dat God zal antwoorden.

Conclusie

‘Uw Koninkrijk kome; Heere Jezus Christus, wij wachten op Uw terugkeer om deze wereld werkelijk opnieuw goed te maken.’

Een onmiddellijk gevolg van dit gebed en van deze verwachting is dat wij vandaag ook leven als burgers van dat komende Koninkrijk. Wij zijn burgers van dat toekomstige Koninkrijk, maar wij moeten nu al leven als goede burgers.

Hoe moeten wij vandaag leven? Wij weten dat er in het Koninkrijk dat komt geen verdriet, ziekte, zonde, haat en honger meer zullen zijn.

Vandaag voeden wij de hongerigen, omdat wij weten dat God alle honger wil wegnemen.

Vandaag genezen wij de zieken, omdat God alle ziekte wil wegnemen.

Vandaag hebben wij God en elkaar lief, omdat wij weten dat dit gedrag bij het komende Koninkrijk hoort; het is gedrag dat past bij de Koning van dat Koninkrijk.

Door dit te doen, door onze liefde voor en onze dienst aan mensen, laten wij zien hoe Gods Koninkrijk is; of beter gezegd, wij geven uitdrukking aan Wie Christus, onze Koning, en God, onze Vader, zijn.

Op een dag zal Hij heel tastbaar en zichtbaar over de hele aarde regeren. Maar vandaag leven wij al onder Zijn gezag en bidden wij, vol verwachting van wat komen gaat: ‘Kom, Heere Jezus, vernieuw ons, vernieuw Uw wereld.’

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.